

Velkommen til WORKSHOP

Utnyttelse av mineralske overskuddsmasser

Bærekraftig deponering av overskuddsmasser fra norsk bergindustri

Trondheim, 8. mai 2012

Innledning

- MINFORSK-arbeidet
 - Målsetning – etablering av et forskningsprogram "MINFORSK" hos Norges Forskningsråd f.o.m. 2013.
 - Målgruppe - mineralnæringen og de relevante FoU- og utdanningsinstitusjonene.
 - Rapport til forskningsrådet 23. august 2011: "MINFORSK -Utredning av behov for nasjonal satsing på forskning for økt verdiskaping basert på mineralske ressurser"
www.sintef.no/minforsk

"Gjennom styrket forskning, kunnskapsutvikling og innovasjon å bidra til en fremtidsrettet mineralnæring med bærekraft og samfunnsaksept, stimulere til mineralbasert næringsutvikling med internasjonal konkurransekraft og skape muligheter for nye verdikjeder fra mineralske råstoffer"

Vår felles ambisjon - Bærekraftig utnyttelse

- Hovedutfordringer i forhold til bærekraftighet blir å ivareta :
 - Miljømessige forhold
 - Sosiale forhold
 - Økonomiske forhold

Tema med behov for tverrfaglig samarbeid og økt innsats:

- Utnyttelse av mineralske overskuddsmasser
- Bærekraftig deponering av overskuddsmasser fra norsk bergindustri

Det ligger store verdier i norske berg. Norsk mineralnæring og forskningsmiljøer vil samarbeide videre om optimal råstoffutnyttelse, økt anvendelse av restmaterialer og avgang og framtidsrettede metoder for deponering av overskuddsmasser.

Utnyttelse av mineralske overskuddsmasser

- Årlig genereres ca. 10 millioner tonn overskuddsmasser til deponering – mengden er voksende
- Deponering av gråberg fra gruvedrift kommer i tillegg
- Stort potensiale for utnyttelse, men behov for forskning og utvikling
- Eksempler på muligheter :
 - Capping / tildekking av forurenset grunn
 - Byggeråstoff / nye produkt for byggenæringen
 - Utfylling nytt land
 - Nye produkter og anvendelser
 - Jordforbedring
for å nevne noe.....

Bærekraftig deponering av overskuddsmasser

- Deponering til sjø eller på land vil være realitet i mange år framover
- Utvikle og ta i bruk gode modelleringsverktøy
- Utarbeide akseptkriterier for deponering
- Ta i betraktning fullstendige økosystem
- Ha som målsetting å utvikle og ta i bruk miljøvennlige "Gruvekjemikalier"

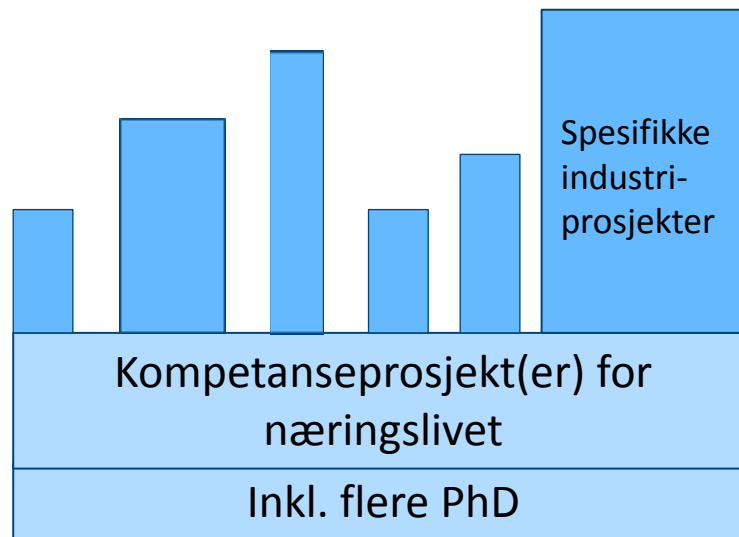
Mål for workshop

- Få identifisert utfordringer, ønsker og behov som industrien har
- Få diskutert muligheter som ligger i videre forskning og utvikling
- Enes om videre vei

Ambisjonsnivå – Et stort kompetanseløft

Få etablert ett eller flere fellesprosjekt

Program

08.30-09.30 **Registrering med kaffe**

09.30-12.00 **Plenumssesjon**

- 09.30 *Velkommen og innledning*, Lisbeth Alnæs og Per-Helge Høgaas, SINTEF
- 09.45 *Fra tærekraft til bærekraft: Mineralske råstoffer i et globalt perspektiv*, Tom Heldal, NGU
- 10.00 *Fra Avgang til Produkt. En lang vei å gå. Del 1.* Frank Prieseman, Rana Gruber AS
- 10.15 *Deponering av avgang frå Sydvaranger Gruve"* , Kari Hermansen, Sydvaranger Gruve AS
- 10.30 *Hundre prosent knust tilslagsmateriale*, Børge Wigum, Norstone/NTNU

10.45-11.00 **Beinstrekk**

- 11.00 *Verktøy for samfunnsansvarlig og bærekraftig bergindustri*, Karel Grootjans, Sweco Norge AS
- 11.10 *Avgangsforbedring og avgangsminimering*, Rolf Arne Kleiv, NTNU
- 11.20 *Deponering til sjø og land*, Astri Kvassnes, NIVA
- 11.30 *Waste-rock from mining as long-term pH buffer for acid ocean water*, Kåre Kullerud, UiT
- 11.40 *Fra støv til keramer*, Ove Paulsen, SINTEF Materialer og Kjemi
- 11.50 *Status for MINFORSK-prosessen*, Tronn Hansen, Norges Forskningsråd

12.10-12.55 **Lunsj**

13.00-14.45 **Gruppearbeid**

14.45-15.00 **Pause**

15.00-16.00 **Oppsummering fra gruppearbeid**
Planer for prosessen videre

LYKKE TIL MED WORKSHOPEN

